

Napparsimasup najugaqarfimmi avataani misissorneqarnerani katsorsarneranilu kiffartuussinerit pillugit Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 2, 24. januar 2005-meersumi §9 meeqqanut arfinillit inorlugit ukiulinnut ingiaqataasinnaasut inuit marlunngortinnissaanik Naalakkersuisunut allanngorteqquullugu aalajangiiffigisassatut siunnersuut.

Inatsisartunut ilaasortaq Agathe Fontainimit, Inuit Ataqatigiit, saqqummiunneqartoq

pillugu

Ilaqtariinnermut Peqqissutsimullu Ataatsimiititaliap

siunnersuutit aappassaaneerneqarnerannut

ISUMALIUTISSISSIONAA

Ataatsimiititaliaq suliarinninnermini uku ilaasortarai:

Inatsisartunut ilaasortaq Hans Peter Poulsen, Siumut, siulittaasoq
 Inatsisartunut ilaasortaq Anna Wangenheim, Demokraatit, siulittaasup tullia
 Inatsisartunut ilaasortaq Mikivsuk Thomassen, Inuit Ataqatigiit
 Inatsisartunut ilaasortaq Egaluk Høegh, Inuit Ataqatigiit
 Inatsisartunut ilaasortaq Mala Høy Kuko, Siumut
 Inatsisartunut ilaasortaq Aslak W. Jensen, Siumut
 Inatsisartunut ilaasortaq Emmanuel Nuko, Naleraq

UPA2022-imi 3. Maj 2022-imi siullermeerinerup kingorna siunnersuut ataatsimiititaliap misissorpaa.

1. Siunnersuutip imarisaa siunertaalu

Napparsimasup najukkami avataani mississorneqarnerani katsorsarneranilu kiffartuussinerit pillugit nalunaarut nr. 24. januar 2005-meersumi § 9-p allanngorteqquullugu Naalakkersuisut peqquneqarnissaannik siunnersuuteqartup siunnersuuteqarnermigut kissaatigaa. Meeqqat arfinillit inorlugit ukiullit maannakkut nalunaarutaasoq naapertorlugu ullumikkut ataasiinnarmik ingiaqateqartarnerannut taarsiullugu marlunnik ingiaqateqartalernissaat kissaatigineqarpoq. Allannguiniarnermi siunertarineqarpoq meeqqat arfinilinnik ukiullit napparsimanerini tapersersortaastrup aapperneqarnissaa, angalaqataasullu meeqqap paaqqutarineqarnerani isumassorneqarneranilu imminnut oqilsaattarnissaat. Nalunaarummi periarfissiisoqarnissaa qulakkeerneqassasoq taamaattoq meeqqat arfinillit inorlugit ukiullit marlunnik angalaqateqarnissaat piumasaqaataassanngitsoq siunnersuuteqartup siunertaraa.

2. Siunnersuutip aningaasatigut kingunerisassai

Inatsisartut suleriaasianni § 33, imm. 1-imi allassimavoq aalajangiiffigisassatut siunnersuutip piviusunngortinnejarnissaanut aningaasatigut allaffissornikkullu kingunerisassai siunnersummut tunngavilersuutinut allanneqassasut.

Siunnersuutip piviusunngortinnejarnerani aningaasatigut kingunerisassai siunnersummut matumunnga naapertuuttut ataatsimiititaliap maluginiarpa. Taamaalilluni nalunaarutip allanngortinnerata kingunerisinnaasa 125.000 kr.-t 250.000 kr.-llu akornani akeqassasoq naatsorsuutigineqarpoq. Tamatuma saniatigut Nuummi Dronning Ingridip napparsimmavissuanut Danmarkimilu meeqqat unitsinneqartarnerannut angalaqataasunut siunnersuutip akuerineqarneratigut aningaasatigut ungasinnerusoq isigalugu ukiumut 3,1 mio. kr.-iussapput.

3. Ataatsimiititaliap siunnersuutinik suliarinninna

Aningaasartuutit, peqqinnissaqarfiallu ilungersunartumik inissisimanera sinifillu amerlassusaat pillugit, pingaartumik meeqqat arfinillit inorlugit ukiullit ingiaqataasa Dronning Ingridip Napparsimavissuani Københavnimilu Peqqissartut Illuanni inissaqartinnejarnissaat pillugu siunnersuut oqallisigingaatsiarneqartoq ataatsimiititaliap maluginiarpa.

Siunnersuut partiinit tamanit iluarineqartoq ataatsimiititaliap maluginiarpa. Allanguutissatut siunnersuutinik imaattunik nassiussisoqarpoq:

3.1.Naalakkersuisut allannguutissatut siunnersuutaat

Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut Naalakkersuisut peqquneqassasut napparsimasut angerlarsimaffisa avataanni misissortittarnerannut katsorsarneqartarnerannullu kiffartuussinerit, tamatumani angajoqqaat ingiaqataasarnerat pillugu aaqqissuussaq annertusineqassagaluarpat nutaamik nalunaarusiortoqarneratigut sunik malitseqarsinnaanersoq misissueqqullugit. Misissuinerup inerner kingusinnerpaamik UPA2023-mi saqqummiunnejassapput.

3.2.Demokraatit allannguutissatut siunnersuutaat

Inatsisartut aaliangiiffigisassaattut siunnersuut, Naalakkersuisut peqquneqassasut peqqinnissaqarfimmuit aningaasatigut kingunissaasa naatsorsorneqarnissaanik, § 9-mi nalunaarummi nr. 2 24. januar 2005-imeersumi, napparsimasup najugaqarfimmi avataani misissorneqarnerani katsorsarneranilu kiffartuussinerit pillugit allanngortinnejassasoq imaaillugu, meeqqanut arfinillit inorlugit ukiulinnut ingiaqataasinnaasut inuit marlunngortillugit. Naatsorsuutit innuttaasunut kingunissaanik imaqassapput Peqqinnissaqarfimmullu siniffisanik amerlanernik

pisariaqartitsinerit ilanngullugit.

Allannguutissatut siunnersuutit marluk assigiissuteqartorujussuusut ataatsimiitaliap maluginiarpa. Nalunaarummik allannguinerup kingunerisassai pillugit misissuisoqarnissaa Naalakkersuisut Demokraatillu allannguutissatut siunnersuutaanni pineqarput. Taamaattorli Naalakkersuisut allannguuissatut siunnersuutaat misissuinerup saqqummiunneqarnissaanut piffissaliinermik imaqarpoq.

3.3. Nalunaarutip allanngortinnejnarnera

Meeqqat napparsimanerminni ilaqtuttaminnik qanittumiititaqarnissaat qulakkeerneqarnissaa pillugu siunnersuuteqartoq siunnersuuteqarmat ataatsimiitaliamit paasivaa. Tamatumunnga atatillugu pingaartumik Kalaallit Peqqissartut Illuanni aammali nunatsinni peqqinnissaqarfimmi sinifinnut uninngaviusinnaasunut tunngatillugu meeraq ataaseq marlunnik ingiaqateqarnissaminut periarfissaqalerpat annertuumik unammillernartoqassasoq ataatsimiitaliamit maluginiarneqarpoq.

Nalunaarummi allanngortitsineq angajoqqaat naligikkunnaarnerannik aamma misigisimatsilissaaq, angajoqqaat arfinillit inorlugit ukiulinnut meeralinnut taamaallaat atutissappat. Arlalinnik meeralinnut aamma ajornakusuussaaq meeraq napparsimasoq angajoqqaajusut tamarmik ilagissappassuk, tamatumunnga atasumik meeraasut allat angajoqqaatik najortiginngikkunikkit.

Siunnersut akuerineqassappat meeqqanut arfinillit inorlugit ukiulinnut immikkut aningaasartuutit Kalaallit Nunaanni Peqqinnissaqarfimmit akilerneqartussaapput. Inersuarmi oqallinnermi, aningaasartuutit isumaginninnermut suliassaqarfiup ataani inisisimmasariaqarluartoq oqaluuserineqarpoq. Tamanna piviusorsiorpalaarluni oqallinnerusoq, pingaartumillu nunatsinni peqqinnissaqarfik aningaasartuuterpassuaqareermat napparsimasullu katsorsarneqarnissaannik salliuutsisariaqartoq ataatsimiitaliaq isumaqarpoq.

Naalakkersuisut imaluunniit Demokraatit allannguutissatut siunnersuutaat akuerineqassappata, isumaliutissiissutip allanngortinnejnareratigut inatsit allap malitsigisaq qanoq kinguneqassanersoq Naalakkersuisut misissussagaat ataatsimiitaliap kaammattuutigaa.

3.4 Ataatsimiitaliap Naalakkersuisunut allakkatigut apeqquteqaataa

Ilaatigut ingiaqataasarnermut aaqqissuusinerup aningaasalersorneqarnissaa aammalu malittarisassat allanngortinnejnqarnissaannut inatsisitigut aporfiusinnaasut pillugit itisiliissutaasumik nassuiarneqarnissaat ataatsimiitaliamit soqutigineqarpoq. Peqqinnissaqarfiup iluani ingiaqateqarnissamut aaqqissuussineq nakorsat naliliinerat aallaavigalugu aqunneqartarpoq inullu ataaseq aallaaviusarluni, taamaattoq immikkut nakorsamit naliliisoqartillugu malittarisassanik saneqqutsinissaq periarfissaasararluni.

Peqqinnissaqarfiup saniatigut suliassaqarfinni allani ingiaqataasut ilaneqarnissaannut

suliniuteqartoqarsinnaaneranut inatsisitigut aporfissaqanngitsoq Naalakkersuisup akissuteqaamminni allappaat. SIK-p isumaginninnermut aningasaateqarfia aaqqissuussinernut taamaattunut assersuutissatsialaavoq. Pisinnaasat eqqarsaatigalugit assersuutigalugu Kalaallit Peqqissartut Illuanni allaniluunniit peqqinnissarfipataaniittuni inissaqartitsinermi ajornartorsiutit tunngaviulluinnartut peernavianngilai. Ingiaqataasunut aaqqissuusinerup annertusineqassappat illunik nutaanik pisariaqartitsisoqartussaavoq taamaattumik pingaaruteqarluinnassaaq aningaasatigut kingunerisassat aaqqiissutaasinnaasullu assigiinngitsut qulaajaasoqarnissaa pisariaqarpoq. Tassungalu ilanngullugu ajornartorsiutit allat tassaasinnaapput soorlu qatanngutit, angajoqqaat tamarmiullutik meqqaminnik napparsimasumik ingiaqataasussaattillugit imaluunniit angajoqqaat suliffimminni sulinatik ingiaqataanerannut atatillugu aningaasatigut ikiorserneqartariaqartarnissaannut tunngasut.

Matumani siunnersuutigineqartup peqqissutsikkut sullissinermi tunngavigisanut naapertuutinngitsoq Naalakkersuisut naliliippit, siunnersuutillu siunertarisaa sukumiinerusumik nassuiarneqarnissaa pisariaqartoq oqaatigalugu. Ingiaqataasut ilaneqarnissaanut angajoqqaat aningaasatigut unammilligassallit isumagineqartariaqarnerannik siunertaqarsimappat, meeqqamilli napparsimasup ilaginissaanut pisariaqartitsisut, suliassaqarfimmit sorlermit maleruagassiunneqarnissaa aqunneqarnissaalu misissorneqartariaqartoq Naalakkersuisut naliliippit. Tamatuma saniatigut ajornartorsiutip taassuma aaqqinnejqarnissaanut tunngatillugu kommunit suleqatigineqarsinnaanerat periarfissaasoq, tamannali kommuninut suli oqaloqatigiissutigineqarsimannngitsoq Naalakkersuisut aamma oqaatigaa. Naggataatigut ilaqtariinnut napparsimasumik meeralinntuq oqimaatsorujussuusinnaasoq Naalakkersuisut oqaatigaat, tunngaviusumillu ingiaqataasartut ilaneqarnissaannik siunnersuut pitsasutut isumaqarficalugu, tamatumali kingunerisassaasa qulaajarneqarnissaat pisariaqartoq isumaqarlutik.

3.4 Ataatsimiititaliap eqqarsaatersuutai

Meeqqat arfinillit inorlugit ukiulinnut ingiaqataasinnaasut inuit marlunngortinnejqarnissaat pillugu aalajangiisoqannginnerani patajaatsumik ilisimasanik tunngaveqarnissaq pingaaruteqartoq ataatsimiititaliaq isumaqarpoq. Tassunga ilanngullugu peqqinnissaqarfimmi immikkoortortaqarfiini, pingartumik Kalaallit Peqqissartut Illuat nunatsinnilu sumiiffinni peqqinnissaqarfifit eqqarsaatigalugit annertusaanerup qanoq kinguneqarnissaa sukumiisumik allaaserineqartariaqarput aammalu peqqinnissaqarfip napparsimasunik misissuisarnerata ingerlanneranut sunniutigisartagai eqqarsaatigalugit qanoq sunniuteqassava. Tassunga ilanngullugu aningaasalersuinissamut periarfissat, aammalu ingiaqateqartarnermut aaqqissuussineq, peqqissutsimut suliaqartunit/ ingiaqateqarnissamut nakorsanit tunngavilersuuteqartoqarsimatinnagu peqqinnissaqarfip avataatigut allanit aningaasalersuisoqarsinnaanera allaaserineqartariaqarput.

Allannguutissatut siunnersuutip saniatigut aaqqiissutissanik arlalinnik ataatsimiitsitaliaq suliaqarnerminni ingerlatsivoq, kisiannili Naalakkersuisut allannguutissatut siunnersuutaat naammattutut nalilerlugu.

4. Ataatsimiititaliap inassuteqaatai

- Ataatsimiititaliaq isumaqatigiittup Naalakkersuisut allannguutissatut siunnersuataat akuerineqassasoq inassutigaat.

Taamatut oqaaseqarluni isumaliutissiisummilu allassimasutut paasinnilluni matumuuna siunnersuut ataatsimiititaliap aappassaaniigassanngortippaa.

Hans Peter Poulsen
Siulittaasoq

Anna Wangenheim
Siulittaasup tullia

Mikivsuk Thomassen

Eqaluk Høegh

Mala Høy Kúko

Aslak W. Jensen

Emanuel Nûko

Ilaqtariinnermut Peqqissutsimullu Ataatsimiitaliaq
mika@ina.alla.gl & inatsisartut@inatsisartut.gl

Ingiaqateqartitsisarneq pillugu apeqquteqaammut UKA2022/28-mut akissut

24-05-2022
Sagsnr. 2022 - 6571
Akt nr. 20212952

Ilaqtariinnermut Peqqissutsimullu Ataatsimiitaliap apeqquteqaataanut qujavunga.
Apeqputit matuma kinguliani issuarneqarpoq, akissuteqaatitaanik
malitseqartinneqarlutik.

Postboks 1160
Tlf: 34 50 00
Fax: 34 55 05
3900 Nuuk
Email: pn@nanog.gl
www.naalakkersuisut.gl

- 1) *Ingiaqataasup saniatigut ingiaqataasussaq ilassappat angalaneranut aningaaasartuut susassaqarfinnit allaniit akilerneqartarnissaa immikkoortoq pillugu inersuarmi oqaluuserineqarpoq, ingiaqataasarnermut aaqqissuussineq peqqissutsikkut nakorsartinnermut toqqaannartumik attuumassuteqanngimmatt. Allanguineq taamaattoq peqqinnissaqarfuiup avataatigut aningaaasalersorneqarnissaa pillugu taamaaliorissamullu inatsisitigut aporfiusinnaasut pillugit nassuaatigeqquillugit Naalakkersuisoq qinnuigineqarpoq?*

Akissut:

Naalakkersuisut naliliinerat malillugu peqqinnissaqarfuiup saniatigut suliassaqarfinni allani ingiaqataasut ilaneqarnissaannut suliniutinik aallartitsisinnaanissamut inatsisitigut aporfissaqanngilaq. SIK-p isumaginninnermut aningaasaateqarfia sulisartut pillugit isumaqtigisutaaasunut assersuutissaavoq, tassungalu SIK-mi ilaasortat assersuutigalugu qanigisamik, Peqqinnissaqarfimmi misissortittussamik katsorsartittussamilluunniit ingiaqateqarnermut tapiissutinik qinnuteqarsinnaapput.

Peqqinnissaqarfuiup iluani nakorsap naliliinera malillugu ingiaqateqartitsisoqarsinnaavoq, tassanilu inuup ataasiinnaap pisariaqartitsinera naliliinermi aallaaviusarpoq. Naliliisoqarpalli amerlanerusut ingiaqataanissaat pisariaqariaqartinneqartoq, malittarisassat pingarnerit sanequnneqarsinnaapput. Saneqqutsinissamut taamaallaat nakorsaanermi eqqarsaatigisassat tunngavigineqartarput.

Tassunga tunngatillugu ilanngullugu erseqqisaatigineqarnissaa pingaaruteqarpoq, Peqqinnissaqarfuiup katsorsartittut angerlarsimaffiini akunnittarfinnilu pisinnaasai oqartussaasut allat aaqqissuussinerup annertusinissaanut aningaasaliinerisigut allanngortinnejqarsinnaanngimmata. Pisinnaasat eqqarsaatigalugit unammillernartut tassaapput init amerlassusiinut aammalu init ataatsimoorfiusartut annertussusii. Tassalu ilaqtariinnut tamarmiusunut imaluunniit ingiaqataasup saniatugut allamik ingiaqateqatissamut inissaqartitsisoqartariaqarpoq. Taamaattumik ingiaqateqartarnermik aaqqissuussinerup annertusineqarnissaanik suliaqarnerup ilarujussuani avatangiisitigut sinaakkutissat, ilaqtariinnut inissaqartitsiviusut qulakkeerniarneqartussaapput.

Inatsisartut aalajangiaffigisassaattut siunnersummi (UPA2022/28) siunnersuutip akuerineqarnerani aningaasaqarnikkut kingunerisassanut missingiutit

saqqummiunneqarput, missingiutinulli taakkununnga taamaallaat meeqqat ukioqanngitsuniit tallimanut ukiullit ulluni arfinilinni amerlanerusuniluunniit uninngatinneqartarnerat tunngavineqarpoq. Inatsisartut aalajangiiffisassaattut siunnersuummi alassimavoq, aaqqissuussineq meeqqanut arfinillit inorlugit ukiulinnut tamanut atuuttussanngorlugu annertusineqarsinnaasoq, tassalu siunnersuummi aningasatigut kingunerisassat naatsorsorneri, aammalut unitussanut missiliuinerit annertuumik nalorninartoqartinneqarput. Taamaattumik kingunerisassat allat, aammaaaq qissuussinerup qanoq iliorluni atuutsinnejalerinnaanera erseqqissaavigineqartariaqarpoq. Suliamut tassunga ilaatigut angajoqqaat illugiillutik meeqqamut ingiaqataassappata, qatanngutit ukiukinnerusut aaqqissuussinerut ilaatinneqarsinnaaneranut apeqqut ilaatinneqassaaq. Taakku saniatigut angajoqqaat sulinngiffeqarnissamut pisinnaatitaaffeqarnissaat, aammalut meeraq napparsimasoq angajoqqaanit illugiinnit sivikinnerusumik sivisunerusumilluunniit ilagineqassappat ilaqutariit aningaasaqarnikkut tapiiffingineqarsinnaanerinut periarfissat pillugu apeqqut sammineqassaaq.

Tamatuma peqatigisaanik aalajangiiffisassatut siunnersuummi matumani angajoqqaat ingiaqataatinneqartarnerinut arfinilinnut ukiullit killigitinneqartarnissaat aaqqissuussinermi peqqissutsikkut sullissinissami annertusineqarnissaa immikkut tunngavginissaa naliliivineqarpoq. Taamaattumik aaqqissuussineq Peqqinnissaqarfimmi isumagineqartariaqartutut inissinneqassanersoq misissuiffingineqassaaq. Aaqqissuussaanermut annertusititsinermi ilaqutariinni qanigisaasut marluk meeqqamik ingiaqateqarnermi ilaasinnaannginnerat iluarsiiffinginiarneqarpat, aaqqissuussinermi oqartussaasut arlaanni maleruagassiunneqarnissaa aqunneqarnissaalu misissuiffingineqartariaqarpoq.

- 2) *Siunnersuut akuerineqassagaluarpat Kalaallit Peqqissartut Angerlarsimaffiata inissaqartitsinermi peqqinnissaqarfimmilu immikkoortuni allani inissaqartitsiniarnermik ajornartorsiutit qanoq aaqqinneqarsinnaanersut Naalakkersuisut taasaqarsinnaappat?*

Akissut:

Siunnersuut akuerineqassappat, pisinnaasanik qanoq annertutigisunik annertussusiliisoqassanersoq misissuiffigissallugu Naalakkersuisut periarfissaqarsimanngillat. Taamaattumik katsorsartittunut angerlarsimaffinni akunnittarfinnilu pisinnaasat qanoq iliorluni maannakkorpiaq Naalakkersuisut annertussusiliinissamut aalajangersimasunik siunnersuutissaqanngillat.

Kisiannili oqaatigineqarsinnaavoq, aaqqiissutissatut najoqqutassiassat arlaliusinnaammata. Peqqinnissaqarfimmi katsorsartittunut akunnittarfiiit aamma katsorsartittunut angerlarsimaffiit pioreersut allineqarnissaat periarfissaavooq. Imaluunniit Nunatsinni Danmarkimilu ilaqutariit illuinik, ilaqutariit ilivitsuusut piffissami sivikinnerusumi sivisunerusumilluunniit inissinneqarnissaannut naleqqutunik pilersitsisoqarsinnaavoq. Siunnersuutit matuma siuliani taaneqartut maannarpiaq suli sukumiisumik misissuiffingineqarsimanngillat, taamaattumillu siunnersuutit aningasaqarnikkut aqtsinikkullu kingunerisassat nassuaatigineqarsinnaanngillat.

- 3) *Oqartussaaffiit allat soorlu kommunit ajornartorsiutinik aaqqiissuteqarnissamut periarfissaasutut Naalakkersuisut isumaqarpat?*

Akissut:

Kommunit ingiaqateqartarnermut aaqqissuussinerit pillugit suleqatigineqalersinnaanerat Naalakkersuisuniit ilimagineqarsinnaavoq. Kisiannili maannarpiaq suleqatigiinnissamut periarfissat paasiniarlugit Naalakkersuisut kommuninut attaveqarsimanngillat. Taamaattumik qanoq iliorluni aammalu oqartussaaffit arlaata iluani suleqatigiinnerup aallartinneqarsinnaanera pillugu Naalakkersuisut tamakkiisumik nassuaateqarsinnaanngillat.

- 4) *Sammineqartumut attuumassuteqarsinnaasunik Naalakkersuisoq paasissutissaateqarpa?*

Akissut:

Ilaqutariit meerartik peqqinnissaqarfimmi misissorneqartariaqaraangami immaqaluuniit katsorsarttariaqaraanngami angerlarsimaffimminkii aallartariaqalertarnerat ilaqtariinnut annertuumik artukkiisartoq Naalakkersuisut ilisimavaat. Taamaattumik ilaqtariit pitsaanerpaanik sinaakkusiiffingineqarnissaat qulakteerniarlugit Naalakkersuisuni suliniarpugut. Tamanna pissutigalugu angajoqqaat ingiaqataasarnerinut aaqqissuussinerup annertusineqarnissaq pillugu siunnersuut Naalakkersuisunit taperserneqarpoq, kisiannili maannarpiaq suliassaqarfimmut maleruagassat allanngortinnerisa sunniutissai tamakkiisumik ilisimaneqanngillat. Tamanna pissutigalugu aaqqissuussinermik annertusititsinissaq atuutsinneqalertinnagu, pissutsit misissuiffingineqarsimanngitsut arlallit qulaajarneqarnissaat pisariaqarpoq.

Inussiarnersumik inuulluaqqusillunga

Mimi Karlsen